

MİLLİ BAKİYE SEÇİM SİSTEMİNDE DEĞİŞİKLİK ÜZERİNE

Milliyet Gazetesinin Sorularına Verilen Yanıtlar

Adalet Partisinin Seçim Kanununu neden değiştirmek istediği artık herkesce bilinen bir sır haline geldi. Bu konuda söylenen ve yazılanlara bakılınca, iki nokta üzerinde ittifak edildiği görülüyor. Amaç:

1. Küçük partileri parlâmentodan, dolayısıyla Türk siyaset hayatından tasfiye etmek ve
2. TBMM'nde Anayasayı değiştirebilecek bir çoğunluk sağlamaktır.

Adalet Partisinin bu konuda ileri sürdüğü gerekçe ise en ufak bir eleştiriye dayanmayacak kadar sudandır. Güçlü bir hükümet, hızlı, etkin çalışır bir meclis kurmak.

- Adalet Partisi iktidarının durumu Mecliste çoğunluğa sahip olmanın, hem güçlü bir hükümet olmak için yetmediğine, hem de yabancı sermayeye dayanarak özel sektör eliyle ülkeyi kalkındırmaya imkân vermediğine ve Anayasanın asıl bugünkü kapkaççı kapitalist düzene kapalı olduğuna en açık delildir. Bu iktidar Sayın Aybar'ın deyimiyle "objektif bir acz içindedir".
- Her zaman tekrarlıyoruz: Bir hükümetin politikası, yaptığı işler toplumun objektif değişme doğrultusuna uygun düşerse, temel meselelerine olumlu çözüm yolları getirirse, geniş halk kitlelerinin hayatı ihtiyaç ve isteklerine cevap verirse, o hükümet başarılı ve bunun sonucunda da güçlü olur. Muhalefet partilerini meclislerden uzaklaştırmak, Anayasayı değiştirmek, Anayasa Mahkemesini kaldırmak veya yetkilerini kısıtlayıp kuşa çevirmekle iş bitmez. Tersine, toplumdaki çelişmeler, çatışmalar, direnişler artar. Güçlü olayım derken iktidar, kendisini güçlükler içine büsbütün gömülmüş bulur. Bir baskı tedbirini bir yenisi kovalar ve nihayet bu çıkmaz yol şu veya bu şekilde iktidardan alaşağı edilmekle son bulur.
- Bir iktidar ki, milyonlarca işsive yarı işsive iş imkânları açamıyor, yüzbinlerce köylü ailesini topraksız bırakıyor, yetkili bakanın ifadesiyle, çocukların %35'inin iyi beslenememekten -açıkçası acından- ölmesini önleyemiyor, ülkeyi nesiller boyu ipotek altına alan dış borçlanmalar batağına gittikçe gömülüyor, o iktidarın güçlü ve sürekli olabilmesine imkân yoktur.
- Adalet Partisinin Seçim Kanununu, sonra da, imkân bulursa Anayasayı değiştirme isteğinin baş hedefi hiç şüphesiz Türkiye İşçi Partisidir. Küçük partilerden eskileri zaten eriyip gitmektedir. Güven Partisi ile Birlik Partisinin ise tutunma şansları yoktur. İlk ağızda Türkiye İşçi Partisi'nin Meclislerdeki üye sayısının düşürülmesi başarılsa dahi, Türk sosyalist hareketinin gelişip güçlenmesini ne bu, ne de başka herhangi bir sun'i zorlama tedbir önleyemeyecektir. Sosyalizm, Türkiye tarihinin alın yazısıdır.

Milliyet, Şubat 1968